

оригінальну методику взяття проб пасоки зі стовбура в природних умовах із дотриманням асептики. Встановив залежність смоловиділення від забезпеченості дерева вологою. Обґрунтував технологію підсочки і заклав основи терпентинного виробництва. Створив оригінальну теорію виробничих властивостей цукрових буряків, обґрунтував фізіологічні основи їх селекції.

ГЛУШКОВ Віктор Михайлович (1928—1982) — математик і кібернетик, академік АН УРСР (з 1961 р.) та СРСР (з 1964 р.). Закінчив Ростовський університет (1948 р.) 1948—1956 рр. — асистент, доцент, завідувач кафедри теоретичної механіки Уральського лісотехнічного інституту (Свердловськ). 1956—1957 рр. — завідувач лабораторії обчислювальної техніки Інституту математики АН УРСР. З 1957 р. — директор Обчислювального центру, з 1961 р. — Інституту кібернетики АН УРСР. Опублікував низку видатних праць у галузі вищої алгебри, після чого перейшов до розробки таких питань теоретичної кібернетики, як створення теорії проектування дискретних пристроїв. Серед вагомих результатів — створення загальної теорії автоматів та дискретних перетворювачів, розробка обчислювальних машин з інтерпретацією алгоритмічних мов високого рівня. З його ім'ям пов'язане впровадження обчислювальних машин та відкриття принципово нового макроконвейєрного способу організації обчислень, розробка національної мережі обчислювальних центрів, створення засобів інтелектуалізації кібернетичних пристроїв та штучного інтелекту. Почесний член ряду іноземних академій наук.

ГНАТЮК Володимир Михайлович (1871—1926) — фольклорист, етнограф, член-кореспондент Петербурзької Академії наук (з 1902 р.), академік Всеукраїнської АН (ВУАН) з 1924 р. Закінчив філософський факультет Львівського університету (1898 р.). З 1898 р. — вчений секретар Наукового товариства імені Шевченка, з 1914 р. — голова Етнографічної комісії НТШ, редактор «Етнографічного збірника», організатор, редактор «Українсько-руської видавничої спілки» у Львові (з 1898 р.) один із редакторів «Літературно-наукового вісника» (з 1899 р.). Протягом 1895—1903 рр., з метою вивчення культури і побуту українського населення, здійснив шість фольклорно-етнографічних експедицій на Закарпатську Україну, у Східну Словаччину та Південну Угорщину, зібравши величезний фольклорний та етнографічний матеріал. Найважливіші його фольклорні збірки: «Коломийки» (3 томи), «Гаївки», «Колядки і шедрівки» (2 томи), «Українські народні байки», «Галицько-руські народні легенди» (2 томи), «Галицько-руські анекдоти», «Народні оповідання про опришків», «Знадоби

до вивчення української демонології» (3 томи), «Етнографічні матеріали з Угорської Русі» (6 томів). Найважливіші його праці: «Руські оселі в Бачці» (1898 р.), «Словацький опришок Яношік в народній поезії» (1899 р.), «Русини Пряшівської єпархії і їх говори» (1900 р.), «Словаки чи русини?» (1901 р.), «Пісенні новотвори в українсько-руській народній словесності» (1902 р.), «Народна пожива на Бойківщині (1906 р.), «Українська народна словесність» (1917 р.) та ін.

ГОРБАЧЕВСЬКИЙ Іван Якович (1854—1942) — біохімік, гігієніст, епідеміолог, академік Всеукраїнської АН (ВУАН) з 1925 р. Закінчив медичний факультет Віденського університету (1875 р.). У 1875—1883 рр. працював там само демонстратором, асистентом. 1883—1917 рр. — професор медичного факультету Чеського університету у Празі (багато років його декан, 1902—1903 рр. — ректор університету). 1917 р. — перший Міністр народного здоров'я в Австрії. З 1919 р. — професор Українського вільного університету (Відень, Прага). Один із перших виділив амінокислоти й встановив, що вони є складовою частиною білків. Синтезував сечову кислоту з сечовини й гліцини (1882 р.), встановив джерела й шляхи утворення сечової кислоти в організмі, вивчав уремію. 1886 р. видав працю про синтез креатиніну. У 1889—1891 рр. винайшов фермент ксантиноксидазу. Вивчав питання про харчування сільського населення на Поділлі, створив теорію виникнення захворювання на пелагру. Розробляв українську хімічну термінологію. Видав українською і чеською мовами підручник з хімії.

ГРАВЕ Дмитро Олександрович (1863—1939) — математик, академік Української АН (УАН) з 1919 р., почесний академік АН СРСР (з 1929 р.). Закінчив Петербурзький університет (1885 р.) і був залишений у ньому для підготовки до професорського звання. У 1889—1897 рр. працював у вищих навчальних закладах Петербурга, в університеті, Інституті інженерів шляхів, на Вищих жіночих курсах. 1897—1899 рр. — професор Харківського університету. 1899—1939 рр. — професор Київського університету. В 1921—1933 рр. очолював Комісію прикладної математики ВУАН. З 1934 р. — директор Інституту математики Всеукраїнської АН (ВУАН). Розв'язав ряд важливих задач математичної картографії. Одержав ряд важливих результатів з теорії алгебраїчних чисел, знайшов рішення деяких класів алгебраїчних рівнянь п'ятого ступеня. Йому належить також ряд праць із прикладної математики й механіки. Створив у Києві школу алгебраїстів. Видав популярні твори: «Теория групп» (1908 р.), «Элементарный курс теории чисел» (1909 р.), «Элементы высшей алгебры» (1914 р.).